

๗๐ ปีพญามังกร...สิ้นสุดลงถึงอาเซียน

เมื่อวันที่ ๑ ต.ค.๖๒ ที่ผ่านมาจีนได้จัดพิธีเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๐ ปี การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นที่ จตุรัสเทียนอันเหมิน ในงานนี้ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ได้กล่าวสุนทรพจน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร และด้านเทคโนโลยีที่ทั่วโลกจะต้องจับตามอง เนื่องจากเป็นการกล่าวถึงทิศทางของจีนในอนาคต อาเซียน ไทย และกองทัพในฐานะที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและมีความร่วมมือกับจีนผ่านข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (The Belt and Road Initiative: BRI) จำเป็นที่จะต้องหาแนวทางในการรับมือกับการดำเนินทิศทางในอนาคตของจีน...

 เมื่อวันที่ ๑ ต.ค.๖๒ ที่ผ่านมา จีนได้จัดพิธีเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๐ ปี การสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน ในพิธีนี้มีประธานาธิบดีสี จิ้นผิงได้แต่งกายในชุดสีเทาซึ่งคล้ายกับการแต่งกายของเหมาเจ๋อตงผู้ก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีน เขาได้กล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับการพัฒนาประเทศจีนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร และด้านเทคโนโลยี สุนทรพจน์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการพัฒนาประเทศในอนาคต ในการบรรลุเป้าหมายนั้นก็คือความฝันของจีน (Chinese Dream) ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

๑.๑ ด้านการเมือง

สุนทรพจน์ดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมุ่งมั่นที่จะรวมชาติให้เป็นหนึ่งเดียว โดยยึดมั่นในแผนการรวมชาติอย่างสันติและหลักการ “หนึ่งประเทศ สองระบบ” โดยเฉพาะสองเขตบริหารพิเศษฮ่องกงและมาเก๊าที่อยู่ภายใต้อธิปไตยของจีน เพื่อรักษาความเจริญรุ่งเรืองและเสถียรภาพไว้ ส่วนนโยบายต่อไต้หวัน จีนจะพัฒนาความสัมพันธ์ในแนวทางสันติวิธี และจะเดินหน้ารวมชาติจีนเป็นหนึ่งเดียวให้สำเร็จ

๑.๒ ด้านการทหาร

ในพิธีเฉลิมฉลองครบรอบ ๗๐ ปีในครั้งนี้ จีนได้ใช้ทหารมากถึง ๑๕,๐๐๐ นาย ในการสวนสนาม รวมถึงได้แสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ทางการทหารที่ทันสมัยอย่างเต็มที่ เช่น ซิปนาวูชชนิดยิงจากเรือดำน้ำเจแอล-๒ ซิปนาวูตีเอฟ-๑๗ จรวดต่อต้านเรือรบวายเจ-๑๘/๑๘ เอ ดิดเครื่องร่อนความเร็วเสียง โดรนความเร็วเหนือเสียง และซิปนาวูชข้ามทวีปดีเอฟ-๔๑ พิสัยการยิงไกลถึง ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร ซึ่งอาวุธยุทโธปกรณ์เหล่านี้ ล้วนผลิตเองในประเทศ ถือเป็นการแสดงแสนยานุภาพทางทหารและประกาศความเป็นประเทศมหาอำนาจของโลกอย่างเต็มที่

๑.๓ ด้านเศรษฐกิจ

ถือได้ว่าเป็นมิติที่เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับจีน เนื่องจากเศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอด ๔๐ ปี นับตั้งแต่อดีตประธานาธิบดี “เติ้ง เสี่ยวผิง” ประกาศนโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศในปี ๒๕๒๑ ทำให้จีนพัฒนาจากประเทศด้อยพัฒนาที่ยากจนกลายเป็นประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่อันดับ ๒ ของโลก มีเงินสำรองระหว่างประเทศขนาดใหญ่ที่สุด และเป็นประเทศที่มีการลงทุนในต่างประเทศขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลกด้วย

“ไม่มีอำนาจใดสามารถล้มล้างชาติจีนอันยิ่งใหญ่ และไม่มีอำนาจใดสามารถหยุดยั้งความเจริญก้าวหน้าของชาวจีนและชาติจีนได้”

สำหรับการส่งเสริมการลงทุนจีน ได้สร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้อและเปิดกว้างสำหรับต่างชาติ เพื่อดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุน ส่งผลให้การลงทุนจากต่างชาติเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเฉลี่ย ร้อยละ ๑๖.๙ ต่อปีในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๖๐ สอดคล้องกับธนาคารโลก ที่รายงานว่าจีนรั้งอันดับ ๔๖ ของโลกในบรรดาประเทศที่เอื้อต่อการทำธุรกิจในปี ๒๕๖๑ ขยับขึ้นมา ๓๒ อันดับจากปีก่อนหน้า

๑.๔ ด้านสังคม

จีนได้พัฒนาทางด้านสังคมมาตลอด ๗๐ ปีที่ผ่านมา โดยจีนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการพัฒนาชนบท จนสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรกว่า ๘๐๐ ล้านคนในชนบทให้หลุดพ้นจากความยากจน และตั้งเป้าว่าจะทำให้ผู้ยากไร้ร้อยละ ๙๕ หลุดพ้นจากความยากจนภายในสิ้นปีนี้ รวมทั้งจะขจัดความยากจนให้หมดสิ้นไปภายในสิ้นปี ๒๕๖๓

๑.๕ ด้านเทคโนโลยี

แม้ในระยะแรกจีนให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยมีการเร่งสร้างถนน สะพาน และตีกระพำมามากมาย แต่ในระยะหลังจีนเน้นการเติบโตอย่างมีคุณภาพมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น รถไฟความเร็วสูง ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ และเครือข่าย 5G รวมถึงการให้ความสำคัญกับการเติบโตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการพัฒนาประเทศในทุกด้านแต่จีนก็ยังคงมีความท้าทายมากมายที่ต้องเผชิญ เช่น สงครามการค้ากับสหรัฐฯ ประเด็นฮ่องกงและไต้หวัน ข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (The Belt and Road Initiative: BRI) ที่ปัจจุบันมีหลาย ๆ ประเทศได้ต่อต้านเนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับกับดักหนี้สินกับจีน เป็นต้น จึงเป็นที่น่าจับตามองอย่างยิ่งว่าจีนสามารถก้าวข้ามความท้าทายนี้ได้ตามที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ประกาศในวาระครบรอบ ๗๐ ปีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า “ไม่มีอำนาจใดสามารถสกัดกั้นชาติจีนอันยิ่งใหญ่ และไม่มีอำนาจใดสามารถหยุดยั้งความเจริญก้าวหน้าของชาวจีนและชาติจีนได้” ได้หรือไม่

ผลกระทบต่ออาเซียน

จากคำกล่าวสุนทรพจน์และการแสดงแสนยานุภาพทางการทหารของจีน แสดงให้เห็นถึงนโยบายการพัฒนาประเทศของจีนที่มีเสถียรภาพและความต่อเนื่องในทุกด้าน อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีพรมแดนติดกับจีน ซึ่งในปัจจุบันประเทศในอาเซียนได้

มีความสัมพันธ์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหารกับจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทาง (The Belt and Road Initiative: BRI) ซึ่งถูกประกาศให้เป็นกลไกสำคัญของนโยบายการต่างประเทศ และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปสู่ความฝันของจีน (Chinese Dream) ของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ซึ่งอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ตั้งอยู่ในข้อริเริ่มสายแถบและเส้นทางดังกล่าว จึงต้องได้รับผลกระทบจากการพัฒนาของจีนโดยตรง ดังนั้นอาเซียนจึงควรทำความเข้าใจและแสวงประโยชน์จากนโยบายต่าง ๆ ของจีน รวมถึงควรมีความร่วมมือกับจีนและประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ โดยตั้งอยู่บนหลักการเคารพอธิปไตย การไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน ยึดมั่นกฎบัตรอาเซียน ข้อตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน ภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC) ซึ่ง สนธิสัญญาดังกล่าวได้ช่วยในการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ผ่านกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วทั้งในภูมิภาคและอนุภูมิภาค และสร้างผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมร่วมกัน

ท่าทีของไทยและกองทัพ

(๑) ไทยและกองทัพควรรักษาทิศทางและระยะของการดำเนินความสัมพันธ์ทั้งต่อจีนและมหาอำนาจอื่น ๆ อย่างสมดุล บนพื้นฐานการมีผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ตลอดจนความร่วมมือทางทหาร เช่น การฝึก และการปฏิบัติงานร่วมกันในกรอบการประชุมระหว่างรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมของประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus: ADMM-Plus) เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

(๒) หน่วยงานความมั่นคงและกองทัพ ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาด้านเทคโนโลยีทางทหาร การฝึกซ้อม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศที่ร่วมกันกับจีน และจับตาดูสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของจีนอย่างใกล้ชิดด้วยเช่นเดียวกัน

(๓) กองทัพอากาศควรใช้การทูตโดยฝ่ายทหาร เพื่อให้มีความร่วมมือทางทหารแบบสมดุลกับพันธมิตรและมหาอำนาจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/849860>
<http://thai.cri.cn/20191001/ee474ed9-7e03-f30a-e72d-1ddde6c2452d.html>

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย.สปท.) T/F : ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

บทวิเคราะห์โดย น.ส.นิตยา งานไว นักวิจัย ศศย.สปท.